

C/2024/5369

17.9.2024 г.

Становище на Европейския комитет на регионите — Укрепване на европейското административно пространство (ComPAct)

(становище по собствена инициатива)

(C/2024/5369)

Докладчик:	Tom JUNGEN (LU/ПЕС), кмет на община Рузер
Отправен документ:	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Укрепване на европейското икономическо пространство (ComPAct) COM(2023) 667 final

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ (КР),

1. приветства намерението, изразено в съобщението на Европейската комисия относно укрепването на европейското административно пространство (ComPAct), да се насърчат сътрудничеството и политическият диалог и да се спомогне за подобряване на капацитета и качеството на публичните администрации на централно, регионално и местно равнище в Европа;
2. подчертава, че публичните администрации играят централна роля за укрепването на единния пазар и че публичният сектор, който осигурява заетост на около 21 % от работната сила в ЕС, управлява пазар за строителство и доставки на стойност около 670 милиарда евро;
3. изтъква, че публичните администрации усвояват пряко около една трета от бюджета на ЕС, по-специално чрез фондовете на политиката на сближаване и Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ), а местното и регионалното равнище отговарят за управлението на 34 % от общите публични разходи и 56 % от общите публични инвестиции;
4. приветства факта, че в своето съобщение Европейската комисия отчита предходното становище на КР ⁽¹⁾ в тази област, както и факта, че някои идеи от становището му са възприети в съобщението;
5. призовава Европейската комисия, както и публичните органи да увеличат усилията си за преценка и намаляване на създадената административна тежест, особено за местните и регионалните власти; подчертава, че свръхрегулирането следва да се избягва максимално в това отношение в съответствие с принципите на по-добро регулиране;
6. отбелязва, че за да се постигне истинско европейско административно пространство, са необходими повече усилия. Подчертава, че след 30 години все още съществуват пречки пред доброто функциониране на единния пазар и че националистическите подходи възпрепятстват тяхното преодоляване;
7. счита, че макар Европейската комисия да представя своето съобщение относно европейското административно пространство, все още не съществува истинско европейско административно пространство и то не може да бъде създадено (като част от единния пазар) без европейска визия, която надхвърля националните интереси, и съгласувани и ефикасни правила и структури, основани на общ консенсус, с ясна европейска добавена стойност. В това отношение отчита ролята, която могат да играят регионите и техните публични органи, тъй като тя често надхвърля националните граници;

⁽¹⁾ Становище на Европейския комитет на регионите — Подобряване на административния капацитет на местните и регионалните власти за укрепване на инвестициите и структурните реформи през периода 2021—2027 г. (ОВ С 79, 10.3.2020 г., стр. 25).

8. приветства силната подкрепа за укрепване на административния капацитет за постигането на по-голямо въздействие в доклада на Енрико Лета, озаглавен „Нещо много повече от пазар“. Подчертава по-специално анализа, според който бюджетните ограничения значително са възпрепятствали усилията на публичните администрации за модернизация и способността им да наемат и задържат квалифициран персонал след финансовата криза през 2007—2008 г., което е довело до неравномерно и понякога непълно прилагане на законодателните актове на ЕС в целия ЕС. Във връзка с това приветства предложението за създаване на нов механизъм за Пакт за укрепване на сътрудничеството и експертния опит в европейските администрации (РЕАСЕ), който би могъл да стимулира инвестициите и реформите на публичните администрации и да предоставя подкрепа на отделни лица или на група публични администрации със сходни проблеми или сходни амбиции. Подема призовава на Енрико Лета за отпускането на достатъчен бюджет за механизма, който да позволява на Комисията да предоставя експертен опит специално за подобряване на функционирането на публичните администрации;
9. подчертава, че Европейската комисия описва своите широки идеи за европейско административно пространство, но в съобщението липсва ясна визия за това какво би съдържало подобно трансгранично, европейско административно пространство;
10. приветства Инструмента за техническа подкрепа (ИТП) като ключовата програма на ЕС за предоставяне на подкрепа на публичните администрации, включително на регионално и местно равнище. Предупреждава обаче, че много публични администрации, особено на регионално и местно равнище, не са запознати с всички възможности, предлагани от ИТП. Призовава Европейската комисия да увеличи усилията си в областта на комуникацията и кампаниите за повишаване на осведомеността;
11. признава, че държавите членки имат различни равнища на управленски структури и че законодателството трябва да бъде адаптирано към всички структури. Подкрепя усилията за децентрализация и усилията на държавите членки за включване на по-ниските равнища на управление в разработването и прилагането на законодателството в областта на политиката. Подчертава обаче, че успешното изпълнение изисква не само действията, но и финансирането да бъде делегирано на съответното равнище;
12. подчертава, че ComPAct има за цел да насърчи административното сътрудничество въз основа на развитието на компетентностите на работната сила чрез програма за умения, укрепване на цифровата трансформация и ръководене на екологичния преход. Много публични администрации обаче са изправени пред неотложно допълнително предизвикателство — демографския спад, изтичането на мозъци, застаряването на служителите и способността за привличане на млади хора за работа в този сектор, както и бъдещ недостиг на умения на пазара на труда и засилена конкуренция за наличната работна ръка.
13. подчертава необходимостта от териториална диференциация при идентифицирането на предизвикателствата пред публичните администрации на държавите членки и местните и регионалните публични администрации, като се има предвид разнообразието от структури, традиции, ресурси и капацитет. Поради това счита, че европейското административно пространство предлага възможности, но, що се отнася до прилагането, биха могли да се запазят различия на местно и регионално равнище;
14. подчертава, че много селски райони, необлагодетелствани региони, както и хора (които по различни причини нямат достъп до цифрови инструменти) са изправени пред проблеми с достъпността, дължащи се на дефицити в инфраструктурата, липсата на високоскоростен интернет или липса на компетентности. Подчертава, че дори и при 100 % цифровизирана публична служба гражданите трябва да могат да разчитат на публична подкрепа в своите местни органи като услуга от обществен интерес;
15. призовава за по-амбициозна стратегия въз основа на Декларацията от Страсбург относно общите ценности и предизвикателства пред европейските публични администрации, в която държавите членки заявиха ясно готовността си да преобразуват своите публични администрации, да насърчават обмена на добри практики и да задълбочават сътрудничеството помежду си;
16. препоръчва създаването на европейско административно пространство, надхвърлящо сътрудничеството между националните администрации на национално равнище, и призовава за обновена Декларация от Страсбург, която да се съсредоточи по-специално върху публичните администрации на поднационално равнище;
17. приветства неотменния ангажимент на Европейската комисия с партньорски администрации чрез допълващи се мрежи, като например Експертната група по публична администрация и Европейската мрежа на публичните администрации. Призовава за засилено активно участие на публичната администрация на всички равнища въз основа на потребностите;
18. предлага в рамките на обучението си държавните служители да участват в стажове или да временно събират трудов опит на различно място от тяхното назначение, било то в друг публичен орган в същата държава членка или дори в друга държава. Отчита езиковите бариери, които биха могли да възпрепятстват това, и препоръчва използването на изкуствен интелект и технологии за превод, за да се заобиколят тези пречки, доколкото е възможно. Предлага да се постави специален акцент върху този обмен като първа стъпка за побратимяване на градовете и подчертава свързаните с това предизвикателства, които биха възникнали в необлагодетелстваните или отдалечените региони;

19. изтъква положителния резултат от новия Акт за оперативно съвместима Европа, който ще направи европейската публична администрация по-ефективна от гледна точка на разходите, тъй като ще даде възможност за свързване на различни равнища дори през границите и ще даде възможност за разработване на реални учебни пространства с помощта на цифровите технологии; призовава за изясняване на връзката между ComPAct и Регламента за оперативната съвместимост и други съответни разпоредби и пространства на данни, имащи отношение към този въпрос, тъй като за това пространство на данни могат да се използват и някои инструменти като създаването на центрове за подкрепа „Оперативно съвместима Европа“;
20. изразява съжаление, че по време на изготвянето на ComPAct не бяха проведени официални консултации с местните и регионалните власти и социалните партньори в ЕС. Подчертава, че е важно в рамките на програмата за по-добро регулиране да се включи обратна информация от поднационалното равнище чрез мрежата на КР от регионални центрове, инструментите за проверка на въздействието върху селските райони или оценката на териториалното въздействие;
21. подчертава, че е важно да се постигне целта на цифровото десетилетие 100 % от ключовите обществени услуги да бъдат достъпни онлайн до 2030 г., което да доведе до повишаване на ефективността и подобряване на достъпността, и приветства усилията на Европейската комисия да превърне това във въпрос от основно значение за европейското административно пространство. Подчертава необходимостта да се гарантира, че всеки гражданин разполага с актуални цифрови умения и достъп до съвременни инфраструктури и да се организират целенасочени обучения за хора с ограничен цифров капацитет, но изтъква предизвикателствата при прилагането на ComPAct, свързани с графика на етапите за вземане на решения и корекциите, които трябва да се предприемат, за да се отговори на бъдещите изисквания на национално, регионално и местно равнище;
22. подчертава, че тъй като Съюзът е изправен пред най-значителното си разширяване поради нарастващия брой страни кандидатки, приветства целта на ComPAct за по-добро и по-често включване на страните кандидатки в обмена на практики с държавите — членки на ЕС. Изтъква, че това би било в съответствие с насърчаването на добра професионална и безпристрастна администрация, която е част от критериите за разширяване на ЕС;
23. призовава държавите членки да разгледат предизвикателствата пред административния капацитет на всички равнища на управление в контекста на своите средносрочни фискални структурни планове, които трябва да бъдат представени до септември 2024 г. съгласно реформираната рамка за икономическо управление.

Брюксел, 20 юни 2024 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Vasco ALVES CORDEIRO